

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Nazanilla (inzerati) se sprejemajo in velja trispodna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 163.

V Ljubljani, v četrtek 21. julija 1887.

Letnik XV.

Vabilo k prvemu občnemu zboru „Katoliškega tiskovnega društva“ v Ljubljani, ki bode v dvorani knezoškofijskega semenišča 27. julija*) dopoludn ob 10. uri.

Spored:

1. Pozdrav navzočih.
2. Poročilo o osnovalnem delovanju začasnega odbora.
3. Branje pravil in razgovor o njih.
4. Nasveti in predlogi posameznih udov.
5. Volitev stalnega odbora, t. j. 14 odbornikov.

Opozorujemo vse č. gg. društvenike, da morate po pravilih dve tretjini odbornikov stanovati v Ljubljani, da smejo nenavzoči udje po listih voliti, in da je občni zbor le tedaj sklepčen, ako je navzočih vsaj 25 družbenikov.

*) Toraj prihodnje sredo, 27. julija, ne 27. avgusta.

Beda med pagani. *)

I.

Et meminisse juvat.

Stopiva, čitatelj moj, tudi midva z Dupanloupom za nekaj trenutkov v temno noč, po kateri je tavalo človeštvo pred Kristusom, oglejva si, kako je tlačila ubogo človeštvo kruta môra, ki so si jo ljudje sami vzredili, a odpraviti je sami niso mogli! Prepričajva se, da se s krivimi nazori o Bogu, o človeku, njegovi ceni in njegovem namenu, toraj z dušno bedo vseljuje med ljudstva tudi pomanjkanje, uboštvo, razpad!

*) Glej „Slovenca“ št. 157 in 159.

„Naredimo človeka po svoji podobi in po svoji prispodobitvi“ govori Gospod kmalo v začetku svojega razodenja. In bil je človek dober, ker otrok Najboljšega; lep, vsaj je bil podoba Najlepšega in srečen, ker deležen sreče Najsrečnejšega. Ničesa nista pogrešala glava in srce človekova v prvotnem stanu. Da bi vedno tako ostalo, bila je volja božja, a ne volja človekova. Le berimo dalje v sv. pismu! Nismo še pri tretjem listu in že se nam človek kaže, kakoršnega gledamo danes na sebi in drugih. Od tu se začneja s krvavimi črkami pisati zgodovina človeštva. Žena, mati zrè svojemu sinu v mrtvo lice: Eva gleda pred seboj sina svojega Ablja mrtvega; umoril ga je njen sin, brat njegov. Razsrdil se je Kajn in je umoril svojega brata (Gen. IV. 2—8.). Vzbudile so se v človeškem srcu strasti in boj, ki so ga od sedaj bojevale v duši človekovi strasti dobre in slabe, to je njegova zgodovina! Kolikor bolj pa se je človek umikal luči, tem silneje so pritiskale nanj slabe strasti — postal je žrtva svojim slabostim, in zato je zgodovina teh štiri tisoč let zgodovina žalostnega razpadanja človeštva in njegovega blagostanja.

Toda, kako bi naj bilo tudi drugače? Vse, kar človeka krasi in dviguje nad pozemeljsko, vse, kar je v njem plemenito in vzvišeno, je bilo omadeževano, zakrito, skoro da zatrto! Brez sočutja, brez usmiljenja, brez ljubezni... brez Boga na tem svetu bili so ljudje ob teh časih, kliče apostol narodov Rimljanom, in se ne boji, da bi mu kdo nasprotoval v tej trditvi; kajti tega nas prepričujejo tudi paganski pisatelji.

Ker mi je govoriti samo o bedi med pagani, opustim vse drugo, omenim le, da so bili v onem času tuje, jetniki, premagani, sužnji, bolniki, dolžniki, reveži, otroci, stari, žene, delavci, sploh vsi, ki so delali, trpeli: zasmehovani, sovraženi, zatirani! — Dovoljena mi bodi najprej kratka opazka! Kdor hoče pisati o siromaštvu, pač nima povedati mnogo prijetnega in lepega, da bi vabil za seboj svojega bralca. Nasproti treba razkrivati pereče rane, kar

gotovo ni prijetno ne pisatelju, ne bralcu. Ako omenjam v sledečem edino le slabo, senčno stran v paganstvu, nočem trditi, da bi se o paganih ne moglo reči nobene dobre besede. V mnogem so hvale vredni, v mnogem zaslužijo našo hvaležnost, priznanje in občudovanje. Brisali, skrunili so sicer v sebi podobo božjo, a izbrisati, zatreti je jim ni bilo moč. Njih modroslovje po pravici zato imenujejo človeški predgovor za evangelij, to njih delo dokazuje, da Bog sebe med njimi ni pustil brez spričevanja (Act. XIV. 16.); pa vsaj Zveličar sam hvali kreposti med pagani in v evangeliji beremo o njih mnogo lepega. Vendar, to so bili le posamezni pagani, ki so bili bolji, kakor paganstvo, taki so se visoko dvigali nad obdajajočo jih množico: bili so zvezde, razsvetljujoče temno, oblačno noč; toda premalo jih je bilo, da bi bili s svojim življenjem in z deli svojimi vtisnili pečat, znak dóbi svojega časa.

Kaka je bila toraj osoda bednim med pagani? Ubogim prištevamo premagane, tuje, dolžnike, starce, ženske, otroke, sužnje. O vsakem posameznem le kaj malega, toliko, da nam je znano njih stanje.

Gorjé premaganim! Stara prislovica! „Hostis“ bodi naj „hostia“ mrtva ali živa, umreti mora ali pa suženj biti. Res, „Manj strašna noč je v črne zemlje krili, — Ko so pod svitlim solncem sužnji dnovi“ — zato smem reči, da je bila osoda umorjenim premaganim mileja, nego živečim sužnjem. — A kaj se hočemo temu čuditi, če pomislimo, kako so delali državljani, rojaki med seboj, posebno z reveži dolžniki. Oderuštvo je bilo v popolnem cvetu; postava dolžnika ni prav nič branila. Dokler ubožec ni mogel plačati dolgá, ostal je suženj; vezi in palica ste bili njegov poboljšek, če pa za plačilo upnik ni imel nade, ga je večidel prodal ali pa umoril.

Če je pa kdo imel več upnikov, kaj pa potem? Brezsrečna postava govori: „per partes secanto!“ V koščke naj ga razsekajo, da upnikov vsak dobí svoj kos! Vem, da so to postavo pozneje

LISTEK.

Pisma iz toplic.

III.

Trzič (Monfalkone), 13 jul. 1887.

Ljubeznjivi prijatelj!

Obljubil sem Ti v poslednjem listu, da tudi o tukajšnji cerkvi in o katoličanstvu Monfalkoncev spregovorim nekoliko besedi. Evo jih! — Dušno pastirstvo oskrbuje dekan z dvema pomočnikoma. Dekan je še mlad, nadarjen in delaven duhovnik. Tu službuje še le nekolikov mesecev. Ko bode ljudi in razmere bolj spoznal, utegne marsikaj na bolje obrniti. — Farna cerkev je lepa stavba, visoka, toda prekratka in nikakor ne zadostuje za številno prebivalstvo. Ščasoma bi bilo treba, da se cerkev od znotraj prenovi in olepša. Zidovi so začrneli in zaprašeni. Ker je po stropu in nad okni mnogo ornamentike, se nesnaga še rajše prime in še bolj v oči bode.

Posvečena je cerkev sv. Ambroziju. Tudi podobe stranskih altarjev imajo svetnike italijanskega

rodú, sv. Antona, sv. Roka, sv. Frančiška Asiškega itd. Vidi se iz tega, da so Italijani tudi v tem oziru patrijotje, kar jim odobrujem. — Veliki altar stoji pravilno sam za-se v prostornem presbiteriju. Da je iz marmorja, kakor tudi stranski altarji, ume se tu na Primorskem samo ob sebi. Škoda, da je marsikje kaj odbitega, posebno škoda za nožice dveh angeljcev tik tabernakeljna, ki nosita v rokah simbole najsvetejše daritve. Večna luč ne gori v sredi pred altarjem, ampak dotična svetilnica visi na strani ob steni. Ravno tako sem videl tudi v krasnem svetišči Oglejskem. Križev pot je prav reven in majhen, in se ne podá mestni farni cerkvi. Pa da bi meščani le vsaj kaj prida molili pred njim!

Nad menzo stojé leseni svečniki starinskega dela, med njimi posode z relikvijami. Tudi spredaj stoji na vsaki strani altarja orjašk lesén svečnik.

Žagrad je lep in prostoren, da nisem kmalo videl tako velikega. Starinske podobe so po stenah razobešene.

Prava lepota cerkve in mesta je pa zvonik, visok in iz rezanega kamna od tal do vrha. Videti je kakor vlit, kakor iz enega kosa izrezan. Po pravici so Monfalkonci ponosni na ta svoj „campanile“. — Za cerkvijo je na steni v dveh razkotljajih za-

pisano: „Rispettate la casa di Dio!“ Morda bi tudi kje drugej koristil tak opominj.

Pri zvonéh je dvojna lina na vsaki strani. Nad zvonovi so manjše line razvrščene v šestokotu, s katerim se zvonik končá. Tudi ta del zvonika, od malih lin naprej — streha — je iz samih, seveda čedalje manjših kamnitih plošč zložen.

Ura ponavlja četrtinke. Zvonovi imajo lepe glasove in se pogostoma glasé. Tudi pri krstu se zvoní z vsemi zvonovi. „Altri paesi, altri costumi“. Ima pač vsak kraj svoje običaje.

Monfalkonci so sicer vsi katoličanje, toda, kakor se je meni zdelo, površni gledé spolnovanja krščanskih dolžnosti. Ko je zvonilo za angeljsko čiščenje, sem videl le malo odkritih glav — celó med prostim narodom. V cerkev še pridejo ob nedeljah in praznikih in klečé ves čas do zavživanja sv. krvi na enem kolenu, toda da bi bil kdo moških molil in bukvice ali molek v rokah imel, nisem opazil. Moški pridejo v cerkev — tudi v nedeljo — prav lahko oblečeni, brez kamizole in telovnika, da, celó z zavihanimi rokavi. Vročina ni tolika, navada jih izgovarja. Dopadlo mi je pa to, da so v cerkvi mirni. Nobenega nisem videl, da bi se smejal ali pogovarjal, tudi pri teh ne, ki so pred vratmi stali.

premenili; jaz mislim, da se je v dejanji tudi nikoli poslužili niso, vendar jo omenjam, da spoznamo, kako brez sreča so bili taki zakonodajalci. T. Livij pripoveduje, da so spremenili to postavo ter pristavi hladno: Ta dan je bila trdna vez poštenja raztrgana. (Vietum eo die ob impotentem injuriam unius ingens vinculum fidei. Lib. VIII. c. 28.) — Sploh ni bilo nobene bolj premožne hiše brez jetnišnice, katero so razun sužnjev posebno še poznali ubogi dolžniki.

In stari, bolni ljudje, kako se je takim godilo? Znano mi je, da so Špartanci, tudi Rimljani nekako spoštovali starost; toda to spoštovanje je imelo svoje meje. Kmalo so se starih, opešanih in oslabilih ljudje naveličali; pa čemu živé taki, so mislili, ki nam nič ne koristijo in zato so jih mnogokrat morili iz človekoljubja. — „Senes depontani“ starih Latincev nam to spričujejo; te so čez most metali in jim po tem potu prikrajšali žalostno življenje. Rimljani nad šestdeset let stari niso imeli več volilne pravice; imenovali so take z mosta v Tiberu vrzene (de ponte in Tiberim dejecti).

Modri Katon pravi: Starci naj se odstranijo, kakor se odpravi ostarelo vol, obrabljeno orodje, staro železo. (Vendat boves . . . servum senem, servum morbosum vendat.)

In kako je bilo z navadnimi reveži? Nobene bolnišnice, nikakega zavetišča onemoglim nima pokazati stari vek štirideset stoletij. A to še ni bilo revežem najhujše zlo. Najhuje jim je bilo, ker so jih smešili in zaničevali. Kolikrat je moral na gledišnem odru berač v raztrgani obleki, poln golazni, z razcapano odejo in kričečimi otroci vedriti dolgočasne ure radovednemu občinstvu. Aristophanes se hvali, da je v tem oziru zboljšal gledišče Atensko. — Ubogega zaničujejo, kakor prazen, zapuščen in osmrjen vodnjak, kamor se človekovo oko ozira le s studom, pravi Epiktet.

Toda, kako hočemo zahtevati, da naj pagan ljubi ali vsaj miluje reveža; vsaj še lastni otroci niso čestokrat našli milosti pri svojih roditeljih. Otroke razpostavljati in moriti, bila je navadna vsakdanja stvar, celo po postavi potrjena. Lykurg pravi o tem: Ako je dete rojeno, posvetovati se je, ali naj živi ali pa umrje; ako je čvrsto, ostani, ako pa je slabotno in pohabljen, vrzite ga v Taygetonov propad! — Po Solonu naj se dete po rojstvu položi očetu pred noge; ako ga sprejme oče v svoje naročje ostane živ; če pa pogleda v stran, mora umreti. Tam je enaka tudi rimska postava: Ako je otrok pohabljen, naj ga oče hitro umori! (Puerum pater cito necato).

In kaj so porekli modrijani nato? Ali so morda slovesno oporekali takim nečloveškim grozovitostim? Kaj še! Pametne so se jim zdele; tako ravnanje so po svoje opravičevali: „Ni dobro za državo, ne za take otroke, da bi živeli“; pravi modri Plutarh. V svoji razpavi o jezi pa veli Seneka: Mi ubijamo steklega psa, nevarnega vola, mi vtapljamo naše otroke, ako se rodé slabotni in pohabljeni; to pa ni jeza; to je le modrost, ker se znebimo, kar nam ni za rabo. (De ira, I. XIV.)

Da se med ljudmi, kjer človek toliko velja, kar plača, tudi delavcem, rokodelcem ni dobra godila, je jasno. Delo, rokodelstvo je bilo sramotno. Delavci, rokodelci nimajo prilike spoznavati samega sebe;

zato je njih rokodelstvo nečastno in sramotno in zato poštenemu možu nedostojno, pravi Platon. Vsi, katerim se trud plačuje, ne pa umetnost, so vsakdanji umazanci . . . rokodelci so že zaradi svojega dela zaničevanja vredni ljudje; v delavnici pač torej ne mora biti nič plemenitega, pravi Cicero. (De off. I. 42.)

V delavnici torej ne more nič dobrega biti! To je vspeh vseh naporov, s katerim se smejo penašati paganski modrijani. Dasi so imeli za glavno nalogo: spoznavati samega sebe, človeka, so vendar v tem dosegli tako malostne vspehe; obleka, delo, denar: to je pri njih človek!

Da, ravno iz te zaničevane delavnice, v kateri po mnenju modrijanov ni moglo biti nič plemenitega, je moral priti On, ki je človeštvu zopet vrnil človeka, ki je pokazal: kaj da je človek, da sta delavec, trpin tudi človeka, in da je ž njima treba ravnati človeško!

Politični pregled.

V Ljubljani, 21. julija.

Notranje dežele.

Uradno se poroča, da se bodo dopolnilne volitve v državni zbor vršile meseca septembra.

Vsi Dunajski časniki pišejo o prihodu nemškega cesarja v Gastein. Pozdravljajo ga kot prijatelja našega cesarja in zaveznika Avstrije. — Cesar Viljem se je 19. t. m. zvečer pripeljal v Gastein. Pozdravili so ga deželni predsednik grof Thun, župan Straubinger in ondotni župnik.

Galiski deželni zbor je naročil deželnemu odboru, naj izdela načrt o obligatnem zavarovanju poslopij proti ognju. Vsi poslanci so priporočali tako postavo. Občine so deželnemu zboru pošiljale dotične prošnje. Deželni odbor, dr. Tadej Rutovski, je sestavljal načrt, ki določuje, da se morajo zavarovati vsa poslopja, izvzemši državna, železnična in ona privatnih lastnikov, ki stojé prazna. Vsak lastnik se more zavarovati pri kateri koli avstrijski banki. Kdor se brani zavarovanja, prisili ga naj politična oblast potom eksekucije. Deželni odbor je odobril ta načrt in izvolil pododsek treh članov, da načrt nekoliko predelajo. Po statističnih podatkih je v Galiciji 70 odstotkov poslopij nezavarovanih.

Ogerski naučni minister Trefort je priporočal svojim volilem v Budimpešti dvojezično kulturo, to je, vsi narodi pod krono sv. Štefana naj se učé madjarščine. Tega pač ni treba priporočevati, ker vsi omikani krogi na Ogerskem govoré gotovo po dva jezika. Priprosti narod si pa tudi z madjarščino ne bo zboljšal materialnega položaja.

Vnanje države.

Iz Belegagrada se poroča, da so prišle na dan velike goljufije pri žandarmerijskem poveljništvu. Vojni minister je zaukazal preiskavo. Nekteri časniki so poročali, da namerava srbska vlada izposoditi si pri srbski narodni in avstrijski „Länderbanki“ poludrugi milijon dinarov. Finančni minister je to vest odločno ovrgel. — Mnogo so časniki pisali pri nastopu Rističeve vlade, da se metropolit Mihajl vrne v Srbijo. Sedaj pa je došlo poročilo iz Belegagrada, da vlada tega ne bo storila. Kralj Milan je nedavno obiskal metropolita Teodozija; kraljica mu je darovala podobo Zveličarjevo v zlatem okviru. To kaže, da vlada ne bo odstavila sedanjega

metropolita in ga nadomestila s prejšnjim. Stranka prejšnjega ministerstva širi po vnanjih listih mnoge laži o položaju v Srbiji. Med temi lažmi je tudi ta, da je vladna stranka najedina. „Wr. Allg. Ztg.“ je v predvčerajšnji številki objavila brzojavko, da dotična poročila niso resnična. V sedanjih razmerah mora biti pri volitvah edina vladna stranka, da dobí večino v zbornici.

Bolgarska deputacija je še vedno na Dunaji. V nedeljo se je s princem Koburškim zopet posvetovala o njegovem prihodu v Bolgarijo. „Freundenblatt“ poroča o tem: V nedeljo sta se bolgarska odposlanca Tončev in Stranski odpeljala z Dunaja v Ebenthal, da se s princem konečno dogovorita, kedaj prevzame bolgarsko krono. Svetovala sta princu, naj gré za tri dni v Bolgarijo. Med tem časom bo prisegel, razpustil sebranje in poklical drugo vlado na krmilo. Regenti bi takoj odstopili, vlada bi morala biti Rusiji prijaznejša. Tako bi Bolgari storili, kar zahteva Rusija. Princ bi moral za nekaj časa deželo zapustiti, med tem pa dobiti dovoljenje držav. V razgovoru o bolgarskih razmerah je princ obžaloval, da mu niso natančno sporočili o mnenju naroda in armade. Princ je omenil nasprotje med regenti in ministri. V Ebenthal sta prišla v nedeljo tudi častnika Vinarov in Markov. Vinarov je priznal princu, da armada ni še pozabila kneza Aleksandra in še vedno želi, da se vrne. Vendar bo armada zvesta in vdana tudi novemu knezu, ako pride v Bolgarijo. V ponedeljek popoldne je prišel princ na Dunaj in je poklical k sebi Tončeva, Stranskega in Kalčeva. Kalčev ni hotel priti k princu, ker misli, da so tako vsi daljni koraki brezvspešni. Tončevu in Stranskemu reče princ, da se ni še odločil. V 14 dneh bodo končani diplomatski dogovori in potem bo določno odgovoril. Tončev s tem odgovorom ni bil zadovoljen, ker bolgarske razmere tirjajo hitro rešitev. — Kakor vidimo, novoizvoljeni knez ravná jako previdno. Prej noče stopiti kot vladar na bolgarska tla, dokler ga ne potrdijo države. Potrjenje je sedaj odvisno v prvi vrsti od Rusije. Kaj bo storila Rusija, pokazala bo prihodnost. Ruski listi so brez izjeme nezadovoljni z novim bolgarskim knezom. O njem pišejo, da bo ravno tako postopal, kakor knez Aleksander. Razložek med njima je le-ta, da je knez Aleksander v sorodu ruski cesarski družini, princ Koburški pa avstrijskemu dvoru. Princ Koburški, tako piše „Novo Vreme“, je vzgojen na Dunaji, služi v avstrijski armadi in je občeval z avstro-ogersko aristokracijo. Če pride princ v Bolgarijo, stopila bo Avstrija z eno nogo v Bolgarijo. Dosedaj je Avstrija tavalá v temi, v prihodnje pa bi imela več poguma. — „Times“ so objavile pogovor svojega dopisnika s princem Koburškim. Princ je neki rekel: Moj odgovor bolgarski deputaciji ne bo všeč Bolgarom. Rekel sem že v začetku, da nočem biti revolucijonaren kandidat. Moje ime, prepričanje in družinske razmere mi tega ne dovoljujejo. Ozirati se hočem na pogodbe. Jaz nisem iskal bolgarske krone, ponudili so mi jo s zagotovilom, da morem veliko dobrega storiti v deželi. Naloga je bila zapeljiva, in sem obljubil, da prevzamem vladarstvo. Ker so me izvolili, skrbel bom, da dobim dovoljenje vseh držav. Evropa more biti mirna; če pridem v Bolgarijo, ne bom pomnožil nasprotja med Rusijo in Bolgarijo. — V angleški zbornici je rekel Fergusson na neko vprašanje o tem, da državam ni treba prej potrditi kneza, dokler turški sultan ne potrdi volitve. — Bolgarski listi brez izjeme navdušeno pišejo o novem knezu. „Nezavisima Bulgaria“ piše med drugim: Narodno sebranje je izvolilo kneza, ki je najpripravnejši za Bolgarijo in je slovesno obljubil, da hoče svoje življenje darovati za blagor bolgarskega naroda. Tak plemenit značaj si mora pridobiti srca in odkritosrčno sočutje Bolgarov. Ali je kaj veselejšega v sedanjih časih, kakor to, da hoče princ prevzeti bolgarsko krono in tako Bolgarijo rešiti nevarnosti? To je velik sklep

Ženske so dostojno oblečene, posebne našopirjenosti nisem videl. Dekleta ljubijo živo pisane predpasnike. Čudno se zdi tujcu in skoraj smeh se mu sili, ko vidi ženske iti k darovanju ali ofru okoli altarja. Dekleta se oklenejo ena druge čez pas in tako se cela štrina vleče po cerkvi in okrog altarja. Ker je od nekdanj taká navada, se nihče nad tem ne spodtika.

9. julija zjutraj ob 5. uri imeli so procesijo vsled obljube ob času kolere. Vdeležilo se je je komaj 20 oseb. Iz vsega tega sem posnel, da Monfalkonci niso posebno lačni in žejni Božje pravice.

Dobro četrť ure od mesta je podružnica sv. Hijeronima, skoraj ravno tako velika, kakor mestna farna cerkev. Pri njej je tudi pokopališče. Razun te sem še dve drugi manjši cerkvice videl v mestnem obližji.

Monfalkone sem Ti, predragi, doslej zadostno opisal s prebivalci vred. Morda bi bili celó nevoljni, ko bi izvedeli, da sem jih dejal tako na rešeto.

Ne smem pozabiti tega, da sem te dni obiskal tudi starodavni Oglej, kamor se pripelje od tu z dobrim konjičem v poldrugi uri. Posrečilo se mi je iztakniti prav hitrega belca. Tekel je po gladki ravnini, kakor bi ga zemlja pekla. — Cesta pelje skozi

prijazne vasice Begliano, Pierris itd. Pri selu Fiumicello je neznansko dolg most — čez Sočo. Še ena vasica Monastero in orjaški zvonik Oglejski je stal pred menoj.

Otožne misli in čutila o minljivosti vsega pozemeljskega so me prehajale, ko sem se peljal po teh zgodovinskih tleh. Stoletja sem v duhu preletel. Gledal sem nazaj v staro dōbo slavnih Rimljanov, ki so tu memo vodili svoje hrabre čete proti severju, osvojiti si novih deželá; — videl sem krvaveti kristjane pod mečem paganskih krvolokov, pa tudi občudoval njih stanovitnost do konca — jezil se nad divjim Atilom, zakaj se ni ognil prijaznega Ogleja in naravnost krenil v sredo Italije, zakaj je prej razdjal lepo mesto Oglej in prelil nedolžno kri; — videl sem nadalje skozi te kraje prodirati razne narode ob splošnjem preseljevanji; — čul ropot bojne trombe Benečanov in Avstrijcev, ki so se krvavo bili med seboj po furlanskih planjavah. — O čas, kako naglo bežiš, in vendar vse preživiš! Koliko ljudi, koliko raznih narodov se je tu memo pehalo proti jugu in zopet nazaj; — pa vsi so pomrli, le v zgodovini jim nahajaš skromen sled.

V teh mislih dospem v Oglej — slabo vasico. Tako se spreminjajo časi. Velikansko mesto, tekmeč

slavnega Rima, se je nekdanj tu razprostiralo — Bog vé kam na dolgo in široko, ker se v celi okolici izkopujejo starine — in zdaj stoji tu revna vas, kjer nekoliko siromašnih kmetičev ob polenti tužno životari. — Zanimivi ste dve reči v Ogleji, namreč c. kr. državni muzej in velikanska bazilika. Z visokega zvonika je čaroben razgled po Furlaniji. Část in slava našem cesarju, da je dal postaviti lepo poslopje, v katerem so zdaj v osmih sobah razstavljene rimske starine. Vstopnine za muzej se plača samo 20 kr. in za knjižico, v kateri so s številkami zaznamovane starine popisane, tudi le 20 kr.

Zanimivih reči, ki sem jih tu videl, ne gré popisovati, ker bi mi pismo preveč narastlo. Upam pa, da si tudi Ti, dragi prijatelj, v kratkem ogledaš slavni Oglejski muzej in častljivi hram Božji, iz kterega se je krščanstvo razširilo v slovenske dežele. — Saj ni takodaleč iz Ljubljane do Ogleja. Če se zjutraj vsedeš v poštni vlak ob 5^{1/2}., si ob 10^{1/2}. v Monfalkonu, in od tu v poldrugi uri v Ogleji.

Vtisa, ki ga je veličastna bazilika na-me napravila, ko sem vanjo stopil, ne morem z besedami izraziti. Pokleknil sem in molil. Najraje bi bil ostal tu, ne en dan, zmirom, večno. — Zatopil sem se zopet v premišljevanje preteklosti, v čase, ko je

kneza Ferdinanda; sedanji in prihodnji rod mu bota hvaležna.

Ruska vlada hoče omejiti število vseučiliščnikov na vseučiliščih v Peterburgu. Vsprejeli se bodo le zanesljivi dijaki z ouh gimnazij, ki so v Peterburškem okrožju in za ktere stariši pisмено obljubijo dobro obnašanje. Število židovskih dijakov se je omejilo na tri odstotke skupnega števila dijakov. — Obravnave o afganski meji se niso še pričele. Po dosodanjih obravnavah smemo soditi, da se bodo obravnave povoljno končale.

Med **Nemčijo** in **Rusijo** je vedno večja napetost. Nemčija je pričela strasten boj proti ruskim vrednostnim papirjem. „Kreuz Ztg.“ piše: Zapreti moramo nemški trg ruskemu denarju, ki vedno vznemirja Evropo. Glasila Bismarkova svetujejo in dokazujejo potrebo, da se mora vsak Nемеc znebiti prej ko mogoče ruskih papirjev.

Francoska zbornica je vsprejela vladno predlogo o poskusi mobilizacije. Med potrjeno osnovo in ono generala Boulangerja pa je velika razlika. Mobilizovan vojni kor šteje 35.000 mož, vojni kor v mirni dobi šteje 20.000 mož. Ker pa je minister zatrdil, da bo mobilizovanih le 20.000 mož in 10.000 konj, toraj se bo vojni kor vdeležil vaj v navadnem številu. Stroški tudi ne bodo znesli 8½ milijona, temveč komaj jeden milijon.

Angleška vlada je 19. t. m. objavila diplomatsko korespondenco gledé Egipta, ki obsega vse obravnave od 4. novembra 1886 do 17. junija 1887. Iz poročila posnamemo: V angleški noti na Rustem-pašo naznani vlada, da angleška vlada ne ostane dalje v Egiptu, kakor je potrebno. Armada zapusti Egipt, kedar se izvrše znani pogoji. — Salisbury je 15. januarja naznanil Drummond-Wolfu, kako naj postopa v Carigradu: Namen držav je nevtralnost Egipta. Anglija si mora pridržati pravico, da ostane v Egiptu dosedanji položaj, kakor ga je ustanovila Anglija s svojimi žrtvami. Anglija si mora v slučaju nemirov pridržati pravico posredovanja v Egiptu, kar bi pa storila le v potrebi. Turška vlada je dvomila, da druge države potrdijo pogodbo; zahtevala je, da angleška armada v jednom letu zapusti Egipt in da turški častniki nadomesté angleške. — Nevtralnosti Egipta je Turčija kazala večjo naklonjenost. Vršili so se dogovori tudi v številu egiptске armade. Drummond-Wolf je zahteval 10.000 mož, Turčija je zahtevala 12.000. Turčija je tudi ugovarjala pravicam, ktere imajo finančne oblasti pri Egiptski vladi. — V dolenji zbornici je naznanil državni podtajnik Fergusson, da se več ne vrše obravnave o pogodbi; mogoče je, da se v kratkem prično. Sir Drummond-Wolf še ni izročil pogodbe, ktero je kraljica potrdila. — Iz vladnega poročila o pogodbi tudi zvemo, da sta italijanski in avstrijski zastopnik v Carigradu priporočala pogodbo. Francoska vlada se je premislila še le koncem maja in je pričela ugovarjati pogodbi. Ruski zastopnik Nelidov je naznanil v imenu svoje vlade, da mora sultan v Egiptu varovati svoje pravice. — Nemška vlada je po svojem zastopniku podpirala pogodbo, akoravno nima v Egiptu posebnih koristi. Nemčija je zadovoljna s sedanjo angleško vlado; zato je zagovarjala pogodbo. — Angleški vladni listi pišejo, da pogodba nima nobenega pomena. S tem bi radi potolažili angleški narod, ker se vladi ni posrečilo, da doseže pogodbo. Vendar je vlada v zadregi.

Turški najvišji zdravstveni svet je določil vsled poročil o koleri v Egiptu, da se morajo razkužiti vse ladije, ki dohajajo iz sicilijanskih in bližnjih italijanskih pristanišč. Ladije, ki so namenjene v ruska pristanišča, ne smejo skozi Dardanele, če nimajo na krovu turške zdravstvene straže. — Predno je odpotoval sir Drummond-Wolf iz Carigrada, naznanil je sultan angleški vladi, da ne more potrditi pogodbe v sedanji obliki. Treba bo pričeti nove obravnave. — Turško ministerstvo utegne odstopiti. Imenujejo se že nekatere osebe, ki bi prevzele vlado.

krščanstvo v Ogleji prvo mladiko poglalo, ki je čedalje lepše rastla, zalivana z žlahtno krvjo mučeniško in postalo orjaško drevo, izpod kterega so hodili vneti mašniki tudi drugod oznanovat vzvišene resnice krščanske. — Tu se je razlegala Božja beseda iz ust toliko namestnikov Kristusovih, ki jih je sv. cerkev med svetnike prištel, kakor sv. Liberija, Hilarija, Niceta, Hermagora itd. — Tu so slavni Oglejski patrijarhi, obdani od mnogoštevilnih mašnikov, Božjo službo opravljali, sklicevali cerkvene zборе — in zdaj? — zopet kak razloček! Majhen altarček ponižno stoji sredi velikanske bazilike, lesena, nezatna prižnica je kakor lastovčino gnjezdice pripeta k orjaškemu stebri; z nje Oglejski „arceprete“ peščici svojih vernikov skrivnost sv. vere razlaga. — Najsvetejše je shranjeno v mali stranski kapelici. — Però se mi ustavlja, da bi nadrobno popisaval krasno cerkev in njene zaklade. Le to rečem: sam pridi, da vidiš Oglej!

Pozdravlja Te pristrčno vedno isti

Tvoj

Petrovič.

Kot prihodnjega velikega vezirja imenujejo Said pašo in Aarifi pašo.

Kralj **brazilijski** don Pedro je bil pred meseci nevarno obolel. Zdravniki so mu svetovali, naj spremeni podnebje. Odpotoval je v Evropo in prišel 18. t. m. s svojo soprogo v Madrid. Nekteri časniki pišejo, da je njegovo potovanje v zvezi z izvolitvijo princa Koburskega, ki mu je v sorodu.

Izvirni dopisi.

Iz Smlednika, 20. julija. (Nova maša.) Slovenec dan je bil za našo faro 17. julij. Po prestanku 14 let videli smo preteklo nedeljo zopet novega delaveca vinograda Gospodovega stopati pred Božji altar in darovati najsvetejšo daritev. Ni toraj čuda, da se je ljudstvo iz vsega obliža že delj časa pripravljalo, da dostojno proslavi slavnostni dan. Že teden poprej postavljali so se velikanski mlaji, mlado in staro je tekmovalo v pripravah za izredno svečanost, namenjeno č. g. novomašniku Franu Pavlinu.

Napočil je dan veselja. Vkljub grdemu vremenu zbralo se je ogromno število ljudstva, sorodnikov, prijateljev in znancev od blizo in od daleč, tako da je bila župnijska cerkev naša, prostorna kakor malo ktera, prenapoljena. Med slovesnim zvonjenjem in pokanjem topičev pomikal se je sprevod v nenavadno ozaljšan Božji hram. Gospoda slavljena spremljal je med mnogobrojno azistenco tudi preč. g. kan. dr. L. Klofutar. Nalogo slavnostnega govornika prevzel je čislani g. A. Karlin, mestni kaplan Ljubljanski. V izvrstnem, gladko tekočem, logično izpeljanem govoru razložil je ljudstvu visoki pomen mašniškega stanu, povdarjajoč troje glavnih delavnostih njegovih: magister, sacerdos, pastor. Že itak poznatoga govornika poslušalo je ljudstvo ginjenim srcem in le malo ktero oko je ostalo brezsolzno. Petje pri sv. maši izvrševal je po širnej Sloveniji slavnoznani kvartet čitalničnih „slavčkov“ gg. Pribil, Štamear, Pucihar, Paternoster. Vse je strmelo, čuječ take do zdaj pri nas še neslišane, krasno ubrane glasove.

Po končani cerkveni svečanosti pogostil je vlegostoljubni g. župnik J. Novak v župnijskem domu č. duhovščino, g. pevce in visokorodno obitelj g. barona Lazarini-ja; svate pa je čakala bogato pogrjnena miza na rojstnem domu novomašnikovem. Pri obedu razveseljevala nas je osobito že zgoraj omenjena pevska četvorica — redko kje se nahajajoča četveroperesna deteljica, kakor jo je imeňoval v svojej napitnici za lepo ubrano petje vneti in navdušeni g. kanonik. In tako nam je le preneglo potekel veseli čas, kajti vsi navzoči ravnali so se vestno po besedah prepovednikov, veselite se, in še enkrat vam rečem, radujte se!

Iz Čemšenika, 18. julija. (Raznotero.) Tu letina kaj dobro obeta. Žito, ječmen, pšenica, rž, sploh jaro žito je tako lepo, veliko, da že zdavnej ni bilo tako; zato smo pa tudi v vednem strahu, ker skoraj vsaki popoldan strahovitno gromi in treska. Hvala Bogu, da je bilo prav za sv. birmo lepo vreme, ali koj drugi dan je bil že zopet pretresljiv grom in blisk. 2. julija je tresčilo v Zaplanji v nek kozolec, ki je tudi čisto zgorel in kmalu potem je udarilo v Rujavčev hram v Čemšeniku. Gospodar je precej splezal na streho in s pomočjo družih pomagačev je koj ogenj pogasil. Vsa hvala banki „Slaviji“ in njenemu tukajšnjemu zastopniku, da je vso svoto za kozolec precej izplačal in tudi Rujavcu za darilo dal 10 glđ., ker je hram otel nesreče. Od 16. na 17. t. m. je pogorel Kumerjev hlev v dolini; kaj je vzrok požaru, ni znano.

Češnje so letos prav zeló obrodile. Še zdaj jih je dovelj; od tod menda tudi ime Češenik, ker vsak domačin pravi le: „Češenik“, ne pa Čemšenik, kakor se piše. Druzega sadja bo pa letos le malo. Čudno je, da se je letos bela žena s koso pri nas spravila le na svoj spol, ker od novega leta sem je umrl le en sami možki. Bog nas moške varuj še naprej! Z Bogom!

S Pivke, 19. julija. V prijazni Pivški vasi, ktera nosi sicer neprijazno ime Trnje, dasiravno ni videti bodočega trnja okoli nje, marveč lepi travniki in rodovitno polje, se je 18. t. m. praznovala lepa, domača veselica. Trnjani so hoteli svojemu dušnemu pastirju, ki že 18 let v splošno zadovoljnost med njimi duhovsko službo opravlja, čeprav je rahlega zdravja in podnebje, zlasti o zimskem času, zanj tu ni ugodno, v spomin petdesetletnice zemeljskega romanja napraviti nepričakovano veselje. Nabrali so

lepo svotico denarja in kupili gospodu lep „plujvale“ ali cerkveni plajšč za večernice. Poleg tega je deputacija soseskinih mož k gospodu prišla in mu svojo hvaležnost za koristno delovanje v cerkvi in v šoli izražala ter srčna voščila k petdesetletnici. Ob enem je bila tisti dan kaonična vizitacija po preč. gosp. kanoniku J. Hofstetterju. Vsa vas je bila v mlajih in slavolokih s primernimi napisi gledé na obojno slavnost. — Mnogo gospodov iz daljave in bližine je prišlo počastit g. vizitatorja in g. slavljena ter slednjemu voščiti srečen nastop družega polstoletja.

Naj blagega g. J. L u n d r a, vlega duhovnika in vnetega rodoljuba previdnost Božja še dolgo ohrani v Trnju v prid in veselje vse duhovnije, po smrti pa naj mu Trnje spremeni v prelep cvetličan raj svetih nebes!

S Krškega, 20. julija. Zadnji koncert, ki so ga napravili naši neumorno delavni godci in pevci v korist po toči poškodovanim posestnikom Krškega političnega okraja, se je povsem izvršil prav dobro in v občno zadovoljnost vseh prisotnih. Domačinov sicer ni bilo toliko, kakor po navadi; nasprotno smo pa opazili mnogo tujega občinstva (v največem številu je bila zopet Sevnica zastopana). Pevci, kakor godci so bili primorani na občno željo marsiktero točko ponavljati. Ko so pevci za nameček zapeli priljubljeno: „Slovenec sem“, vname se viharo ploskanje. — Čistega dohodka je nad 50 glđ. — Naši vrli godci in pevci so pa zopet pokazali, da so vedno na mestu, kjer jih je treba in kedar gre za občni blagor. — Omeniti mi je še, da je petorica vrlih Krških pevcev isto nedeljo dopoldne pela pri novi maši v Leskoveci, ki jo je daroval novomašnik č. g. Gabrič.

S Šenturske gore, 20. julija. Predvčeranjim je nekdo v Velesovem vstrelil lepega pelekana (Pelecanus Onorcerotalus; Seop), ki tehtal 11 liber. Od kod je prifrčal in kaj je iskal v Velesovem, kdo vé. Ptica pelekani živi v Aziji, Afriki in v južnovzhodnem delu Evrope. Prikaže se kot gostač na Ogerskem, Srbskem, Hrvatskem; vendar po zimi se umakne v toplejše kraje azijske in afrikanske. V našo domovino se le redko kedaj zgubi; na visokem Gorenjskem ga znabiti še nikdo ni videl. Zato pa bomo tega pritepenca pripravili, da ga imamo Gorenjci za veden spomin.

Domače novice.

(Presvitli cesar) je podaril 100 glđ. za cerkev v Liscu, v Vološkem okraju.

(Naša cesarica Elizabeta) biva sedaj na Angleškem v mestu Cromer. Te dni je bilo (pišejo časniki), da se je sprehajala ob morskem nabrežju. Kar vidi nedaleč od sebe ljudi skupaj hiteti. Cesarica stopi bližje in izvé, da je železnišk nosilec prtljage utonil, in da so ga ravnokar mrtvega iz vode potegnili. Mož se je šel kopat, pa ga je prijel krč, da se je utopil. Cesarica povpraša, kje je mož stanoval, in če ima kaj družine. Ko izvé, kar želi, hitro odide. Šla je v stanovanje utopljenčovo, kamor je prišla ravno opoldne. Našla je ženo njegovo ravno pri mizi nič hudega slutečo, ko je otrokom kosilo delila. Cesarica stopi k njej in pravi: „Ljuba moja, nesreča Vas je zadela, in je boljše, če jo zveste od mene, kakor da bi Vas kdo drugi ž njo prestrašil. Vaš ubogi mož je utonil. Molite za njegovo dušo in lepo skrbite za otroke!“ Na to cesarica hitro odide, kajti tolpa ljudi je že prinesla utopljenca domú. Zvečer pride dvorni služabnik avstrijske cesarice k nesrečni vdovi s pismom, v kterem ji je cesarica poslala veliko svoto denarjev.

(Pri véliki skupščini sv. Cirila in Metoda v Trstu) v torek 19. julija je bilo zastopanih nad 30 podružnic. Ob 10. uri je služil preč. gosp. kanonik Debelak sv. mašo v cerkvi sv. Antona. Po sv. maši je bil občni zbor v dvorani slovanske čitalnice; predsedoval je č. gosp. prof. Toma Zupan. Po občnem zboru je bil banket, kterega se je vdeležilo okoli 60 oseb. Vrstile so se pri banketu razne duhovite in navdušene napitnice. Obširneje poročilo prihodnjič.

(Kmetijsko potovalno predavanje na Bohinjski Beli) ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gospod Gustav Pirc v nedeljo 24. t. m. popoldne po cerkvenem opravilu.

(Podoba Franca Erjavca) je razstavljen v prodajalnici g. Kolmana na glavnem trgu. Podoba je narisan po fotografiji nek kaznjencec na Ljubljanskem gradu.

(„Ljubljanski Sokol“) napravi prihodnjo nedeljo 24. t. m. izlet na Črnuče.

(Pomiloščen) od presvitlega cesarja je bil danes 67 let stari kaznjencec na Ljubljanskem Gradu, Luka Bolé, doma iz Slavine na Notranjskem. Mož je bil že več časa bolan. Ko mu brzojav donese cesarjevo milost, prešinilo je starčka novo življenje, in brž ko ne donese mu prostost ljubo zdravje. Ginjenega sreča in poln hvaležnosti do presvitlega cesarja zapustil je mož kaznilnico ter se takoj podal k svoji obitelji, katero boče čez dolgih osem let zopet videl.

(Na Vrhnikih) se je pretekli ponedeljek vršila volitev župana. Izvoljen je trgovec g. G. Jelovšek. Nasprotna stranka je propala s svojim kandidatom in vložila pritožbo proti volitvi.

(Iz Trsta) nam je došla včeraj nenadna vest, da je po noči ob 1½ uri umrl Viktor Dolenc. Pokojnik je bolehal že teden dni za kužno boleznijo. — Primorski Slovenci so zgubili z njim neutrudljivega rodoljuba in boritelja za narodne pravice na Primorskem. Bil je delaven in vstrajen v borbi proti narodnim nasprotnikom. Rodil se je na Razdrtem, v znani rodoljubni družini Dolenčevi; šolal se je v Gorici in pozneje si izvolil trgovski stan. Že na Goriškem se je vdeleževal političnega boja, posebno na taborih. Bil je načelnik in ustanovitelj prve narodne čitalnice na Goriškem v Solkanu. Več let je vredoval „Sočo“. Pred desetimi leti se je preselil v Trst, kjer je bil duša slovenskega političnega življenja in vrednik časopisa „Edinosti“. Da je bil pokojni Dolenc priljubljen, vpliven in zaslužen mož med Tržaškimi Slovenci, razvidi se iz tega, da je bil predsednik „Del. podpornega društva“, „Podružnice sv. Cirila in Metoda“, „Trž. Sokola“ in podpredsednik političnega društva „Edinosti“. Naj v miru počiva!

(Svečanost) povodom sedemdesetletnice dr. Trstenjaka boče pri sv. Jurji ob Ščavnici pri g. Fr. Vavpotiču v nedeljo dne 31. julija 1887. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 20 kr. — Čisti dohodek je namenjen družbi sv. Cirila in Metoda. Spored: beseda, prosta zabava, srečkanje v prid družbi sv. Cirila in Metoda.

Razne reči.

— Trapisti v južni Afriki. Koliko so že dosegli in storili Trapisti v južni Afriki, povedal je že „Slovenec“ o priliki. To vse je delo blagoslova božjega, stanovitne vstrajnosti in požrtvovalnosti menihov. Veliko so pa tudi pripomogle od dotne angleške gosposke, ki so trapiste podpirale povsod in v vseh rečeh. Visokočastiti P. Franc piše: „26. marca bil sem v mestu Durbanu po opravku, v zadevi, ki bi zbudila čudenje v olikanih evropskih državah. Nek anglešk odvetnik nas je opozoril, da nismo bili zavezani plačati kupnih taks od svojih kupljenih zemljišč, ker smo misijonska družba. In ta odvetnik je protestant. Zahteval je v našem imenu, da se nam vrnejo kupne takse, in angleška gosposka se kar nič ni ustavljala. Le edino ta pogoj je stavila, da dokažemo, da delamo za misijon in kar pridobimo s časom, da hočemo obračati le za misijonske in redovne namene. Za to je tirjala od nas prisego. Danes sem bil poklican v Durban, da prisežem, kar sem mogel z najboljšo vestjo storiti. Vse, čisto vse, kar pridolamo na zemljišči, kar pridobimo z rokodelstvom je za nas in za misijon. Tako pošteno in nepristransko ravna s katoliki protestantska angleška vlada!“

Telegrami.

Karlovi vari, 21. julija. Cesaričinja Štefanija se je s spremstvom ob 9. uri pripeljala na krasno ozaljšan kolodvor. Pozdravili so jo nadvojvoda Henrik, okrajni glavar, župan, mestni zastop in drugi dostojanstveniki. Peljala se je skozi mesto do vrelnega stebrovja, na nagovor županov je milostno odgovorila in vsprejela cvetlične šopke. Po ulicah veliko veselje, popoldne obed, zvečer slovesna predstava v gledališči.

Atene, 21. julija. Prebivalci na Kreti so sporazumeli s Turčijo. Turška vlada jim je mnogo privolila glede financ in avtonomne uprave na Kreti.

Peterburg, 21. julija. Časniku „Daily-news“ se poroča: Afgansko mejno vprašanje povoljno rešeno. Rusija dobi ozemlje mej rekama Kušk in Murghab, katero so pri zadnjem vrejevanji meje vzeli Pendjeh-Turkmenecem. Nasprotno je Rusija potrdila angleško mejno črto ob Oksusu in se odpovedala ozemlju, do kterega je imela pravico po pogodbi l. 1873. Marušuk ostane Afgancem.

Umrli so:

16. julija. Avgust Manke, kaznjencec, 45 let, Ulice na Grad št. 12, jetika.

18. julija. Rudolf Sočnik, uradnikov sin, 1 mes., sv. Florjana ulice št. 16, katar v črevesu.

19. julija. Marija Hlebš, delavčeva hči, 13 mes., Poljanska cesta št. 18, jetika.

V bolnišnici:

16. julija. Franc Hribar, delavec, 58 let, jetika.

Tujci.

19. julija.

Pri **Maticu**: Ernst Arendt, tovarnar, iz Belgije. — F. pl. Semlitsch, zasebnik, z Dunaja. — Avgust Seljan, krčmar, z Dunaja. — Belina in Hartnagel, trgovca, z Dunaja. — C. Krajnik, potovalec, iz Grada. — V. Hartmann, kupčevalec, iz Zagreba. — Ana Bartelme, vdova trgovca, iz Kočevja. — Mašerek, kontrolor, iz Trsta.

Pri **Stonu**: Dr. Ferd. Hochstetter, zasebnik s soprogo, z Dunaja. — Rosenbaum, Weiss in Kummerer, trgovci, z Dunaja. — Hermann Gunzel, sodnik, iz Češkega. — J. Schulmann, c. k. vojni oficijal, z soprogo, iz Linca. — Baroninja Hollenbach, veleposestnica, iz Hervatskega. — Dr. Karol Wallner, c. k. vojaški zdravnik, iz Grada. — Frid. Hanisch, ravnatelj, z soprogo, iz Grada. — N. Donnemüller, c. k. profesor, z družino, iz Novega mesta. — Val. Arbanek, profesor, iz Kočevja. — Jožefa Kalligaritsch, zasebnica, z hčerjo, iz Celja. — Oswald Stiep, trgovec, iz Tržiča. — Plantan, odvetnik, iz Zatične. — Karol Mosettig, zasebnik, iz Italije. — Basevi, Mezelleš, Schwarzkopf, Santi in Valentin, zasebniki, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Janez Huld, potovalec, iz Zagreba. — Karol Piesslinger, zasebnik, iz Reke. — Štefan Jerneey, jermenar, iz Grada. — F. Šnidariš, zasebnik, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskem caru**: Rusel, posestnik, z družino, iz Trsta.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		barometra v mm	toplotna po Celziju			
7. u. zjut.	737.16	+22.9	sr. svzh.	jasno		
20. u. pop.	736.65	+20.6	sr. zap.	sk. jasno	0.00	
9. u. zveč.	736.35	+24.5	sr. jzap.	n. oblačno		

Dopoludne jasno in vroče, popoldne se je nekoliko pooblačilo, zvečer se je bliskalo. Srednja temperatura 25.7° C., za 6.3° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

21. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. 55 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	82 „ 90 „
4% avstr. ziata renta, davka prosta	113 „ 20 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 65 „
Akcije avstr.-ogerske banke	883 „ — „
Kreditne akcije	282 „ 60 „
London	126 „ 05 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 99 „
Ces. cekini	5 „ 94 „
Nemške marke	61 „ 90 „

Javna zahvala.

„Slovenski Matici“, ktera je kapucinskemu mednarodnemu semenišču v Plovdivu darovala 11 slovenskih knjig: (rastlinstvo, rudninoslovje, zoologijo, fiziko, astronomijo itd.) izreka podpisan v imenu semenišča najsrčnejšo zahvalo. Bog plati in blagoslovi! Da bi nam še tudi kako društvo hotelo pomagati s cerkvenimi in svetovnimi pesnimi.

Hvaležen

P. Max,
Vicektor.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča sledeče knjige:

- Perthes**, *Taschen-Atlas*, 23. Auflage. Vollständig neu bearbeitet von Hermann Habenicht. 24 colorirte Karten in Kupferstich. Mit geographisch-statistischen Notizen. 1887. V platno vez. gl. 1.24.
- Kobler**, *Katholisches Leben im Mittelalter*. Auszug aus Kenelm Henry Digby's „Mores Catholici: or, Ages of Faith.“ I. Band. gl. 3.20.
- Haffner**, *Sammlung zeitgemässer Broschüren*. gl. 2.79.
Obseg: Der moderne Materialismus. — Goethe's Faust als Wahrzeichen moderner Cultur. — Goethe's Dichtungen auf ihren sittlichen Gehalt geprüft. — Gräfin Ida Hahn-Hahn. — Der Atheismus als europäische Grossmacht. — Randzeichnungen zu Janssen's Geschichte. — Das Ignoramus und Ignorabimus der neueren Naturforschung. — Schlafen und Träumen. — Voltaire und seine Epigonen. — J. J. Rousseau und das Evangelium der Revolution. — Die Bacillen des sozialen Körpers.
- Hettinger**, *Apologie des Christenthums*. 6. Auflage. 2 Bände in 5 Abtheilungen. gl. 12.40.
- Kreiten**, *Voltaire*. Ein Characterbild. 2. vermehrte Auflage. Z Voltairevo podoba. Vezano gl. 4.96.
- Lutze**, *Lehrbuch der Homöopathie*. 10. Auflage. gl. 3.10.
- Geistbeck**, *Der Weltverkehr*. Telegraphie und Post, Eisenbahnen und Schifffahrt in ihrer Entwicklung dargestellt. Mit 123 Abbildungen und 33 Karten. gl. 4.96.
- Krek**, *Einleitung in die slavische Literaturgeschichte*. Akademische Vorlesungen, Studien und kritische Streifzüge. 2. völlig neu bearbeitete und erweiterte Auflage. 1887. gl. 12.
- Haidinger**, *Selbstadvokat* oder gemeinverständliche Anleitung, wie man sich in Rechtsgeschäften aller Art selbst vertreten und die nöthigen schriftlichen Aufsätze, wie: Testamente, Verträge, Eingaben und Gesuche aller Art etc. etc. ohne Hilfe eines Advokaten vollkommen rechtsgiltig abfassen kann. 14. Auflage. Vezano v platno gl. 4.60.

Med vsemi drugimi enakimi knjigami je le-ta najboljša, popolnoma zanesljiva, najobirnejša, primerno najcenejša in v vseh zadevah izkušen svetovalec.

Das allgemeine bürgerliche Gesetzbuch für das Kaiserthum Oesterreich. 12. verbesserte Auflage. 1887. Vezano v platno gl. 2.50.

Z mesecem julijem t. l. pričel je izhajati vsaki mesec „Katholischer Literatur-Bericht“, ki prinaša književne novosti; kdor ga izrečno zahteva, pošiljamo mu ga brezplačno.